

LEHDISTÖTIEDOTE

EU:n ja Europa Nostran vuoden 2018 kulttuuriperintöpalkinto suomalaisille kulttuurikasvatussuunnitelmille ja Kulttuurivoltti-hankkeelle

Bryssel/Haag 15. toukokuuta 2018 – Euroopan komissio ja Europa Nostra, Euroopan johtava kulttuuriperintöalan verkosto, julkistivat tänään vuoden 2018 EU:n kulttuuriperintöpalkinnon / Europa Nostra -palkintojen voittajat. Tunnustus merkittävistä saavutuksista konservoinnin, tutkimuksen sekä koulutuksen ja tietoisuuden lisäämisen kategorioissa myönnettiin 29 palkinnonsaajalle 17 maasta. Tämän vuoden voittajien joukossa on Kulttuurivoltti -hanke ja kulttuurikasvatussuunnitelmat Suomessa. Koska vuosi 2018 on kulttuuriperinnön eurooppalainen teemavuosi, kiinnitettiin tänä vuonna erityisesti huomiota palkittujen kulttuuriperintöön liittyvien saavutusten tuomaan eurooppalaiseen erityisarvoon. Voittajat palkitaan näyttävässä palkintoseremoniassa 22. kesäkuuta Berliinissä, jossa järjestetään tuolloin kaikkien aikojen ensimmäinen Euroopan kulttuuriperintöhuippukokous.

Eurooppalaiset ja muiden maiden kansalaiset eri puolilta maailmaa voivat nyt [äänestää verkossa](#) yleisöpalkinnon voittajaa ja tuoda esiin oman tai toisen Euroopan maan voitokkaita saavutuksia.

Eurooppalaisen kulttuuriperinnön menestystarinoita vuodelta 2018 ovat muun muassa bysanttilaisen kirkon ja sen ainutlaatuisien 700–800-luvulta peräisin olevien freskomaalausten kunnostaminen Kreikassa (Kreikan ja Sveitsin välisellä hedelmällisellä yhteistyöllä), uuden menetelmän kehittäminen Euroopan historiallisesti merkittävien rakennusten konservoinnissa (yhteisyrityksessä oli mukana viisi ranskalaista, italialaista ja puolalaista laitosta), kansalaisjärjestöjen kansainvälisen verkoston yli 30-vuotinen sitoutuminen Venetsian suojeluun ja Suomen kansallinen kulttuurikasvatushanke, joka antaa lapsille ja nuorille mahdollisuuden tutustua omaan kulttuuriperintöönsä ja joka toivottavasti innoittaa samanlaiseen toimintaan ympäri Eurooppaa.

”Kulttuuriperintö kaikissa eri muodoissaan on yksi Euroopan arvokkaimmista voimavaroista. Sen avulla voidaan rakentaa siltoja niin ihmisten ja yhteisöjen kuin menneisyyden ja tulevaisuuden välille. Se on elintärkeää eurooppalaiselle identiteettillemme, ja se vauhdittaa sosiaalista ja taloudellista kehitystä. Onnittelten vuoden 2018 EU:n kulttuuriperintöpalkinnon / Europa Nostra -palkintojen voittajia ja heidän taustajoukkojaan poikkeuksellisesta ja innovatiivisesta työstä. Heidän lahjakkuutensa ja sitoutumisensa ansiosta Euroopassa on saatu säilytettyä ja herätettyä uudelleen eloon lukuisia kulttuuriperinnön aarteita. Ja mikä tärkeintä, heidän työnsä ansiosta kaikki ihmiset – olipa heidän taustansa millainen tahansa – voivat löytää rikkaan kulttuuriperintöömme, tutkia sitä ja päästä yhteyteen sen kanssa kulttuuriperinnön eurooppalaisen teemavuoden 2018 hengessä”, totesi koulutus-, kulttuuri-, nuoriso- ja urheiluasioista vastaava komissaari **Tibor Navracsics**.

”Onnittelten koko sydämestäni tämän vuoden kulttuuriperinnön sankareita, jotka on valittu EU:n kulttuuriperintöpalkinnon / Europa Nostra -palkintojen voittajiksi. Lukuisten eri puolilta Eurooppaa tulevien ammattilaisten, vapaaehtoisten ja tukijoiden poikkeuksellinen osaaminen, luovuus, sitoutuminen ja anteliaisuus on tehnyt meihin syvän vaikutuksen. He ansaitsevat tunnustusta ja tukea. Voittajat ovat elävä todiste siitä, että kulttuuriperintömme on paljon enemmän kuin muisto menneisyydestämme. Se on nykyisyyden ymmärtämisen avain ja tulevaisuuden voimavara. Meidän on hyödynnettävä kulttuuriperinnön eurooppalaista teemavuotta, jotta voimme tuoda esiin yhteisen kulttuuriperintömme arvon Euroopan tulevaisuudelle”, totesi maineikas oopperalaulaja ja Europa Nostran puheenjohtaja **Plácido Domingo**.

Riippumattomat [palkintolautakunnat](#) kävivät läpi kaikkiaan 160 palkintohakemusta. Hakemuksia saatiin organisaatioilta ja yksittäisiltä henkilöiltä 31:stä Euroopan maasta.

Voittajia juhlistetaan 22. kesäkuuta Berliinin konferenssikeskuksessa pidettävässä Euroopan kulttuuriperintöpalkintojuhlissa, jota isännöivät komissaari **Tibor Navracsics** ja **Plácido Domingo**. Palkintojuhlissa julkistetaan seitsemän pääpalkinnon saajaa, joista jokainen saa 10 000 euron rahapalkinnon, ja yleisöpalkinnon saaja. Seremoniaan osallistuu myös Saksan liittotasavallan presidentti **Frank-Walter Steinmeier**, joka on kulttuuriperinnön eurooppalaisen teemavuoden suojelija Saksassa.

Voittajat esittelevät kulttuuriperintöön liittyvät saavutuksensa huippukokouksen yhteydessä järjestettävillä [Heritage Excellence Fair](#) -tapahtumassa Allianz-foorumissa 21. kesäkuuta.

He osallistuvat myös muihin tapahtumiin, joita järjestetään [Euroopan kulttuuriperintöhuippukokouksen](#) ”Jaettu perintö – jaetut arvot” yhteydessä 18.–24. kesäkuuta Berliinissä. Huippukokouksella, jonka isäntinä toimivat Europa Nostra, Saksan kulttuuriperintökomitea (DNK) ja Preussin kulttuuriperinnön säätiö (SPK), halutaan edistää kunnianhimoisen eurooppalaisen kulttuuriperintöohjelman ja -toimintasuunnitelman perustamista pysyvänä kulttuuriperinnön eurooppalaisen teemavuoden saavutuksena.

YHTEYSTIEDOT

Europa Nostra

Joana Pinheiro, jp@europanostr.org
T. +31 70 302 40 55; M. +31 6 34 36 59 85

Euroopan komissio

Nathalie Vandystadt
nathalie.vandystadt@ec.europa.eu, +32 2 2967083

Europa Nostra Finland

Anna-Maija Halme
anna-maija.halme@europanostr.fi, +358 40 536 8188

Kulttuurivoltti: Kulttuurikasvatussuunnitelmat Suomessa

Ira Vihreälehto
ira.vihreälehto@kulttuuriperintokasvatus.fi, + 358 50 3381743

LISÄTIETOJA

About each winning project:

[Information and jury's comments](#),
[Photos](#) and [Videos](#) (in high resolution)

[Audio\(visual\) Statements](#)
[Creative Europe website](#)

www.europanostr.fi

www.kulttuuriperintokasvatus.fi
www.kulttuurikasvatussuunnitelma.fi

Vuoden 2018 palkinnon saajat

Konservointi

Pyhän Venceslauksen Rotunda, Praha, TŠEKKI
Poul Egeden lähetysasema, Ilimanaq, Grönlanti, TANSKA
Dr. Barner's Sanatorium, Braunlage, SAKSA
Winzerberg: Pengerretty viinitarha, Potsdam, SAKSA
Bysanttilainen kirkko Hagia Kyriaki, Naxos, KREIKKA
Collaborative Conservation of the Apse Mosaic of the Transfiguration in the Basilica at St. Catherine's Monastery, Sinai, EGYPT/GREECE/ITALY
Queluzin kansallispalatsin kasvitieteellinen puutarha, Sintra, PORTUGALI
Prinssi Milošin paviljonki Bukovičkan kylpylässä, Arandelovac, SERBIA
Bačin linnoitus, Bač, SERBIA
San Ildefonso Collegen julkisivu, Alcalá de Henares, ESPANJA
Sorollan piirroukset Epanjasta, Valencia, ESPANJA

Tutkimus

EPICO: Ennaltaehkäisevän konservoinnin eurooppalainen protokolla, koordinoiti Versailles, RANSKA
Textile from Georgia, Tbilisi, GEORGIA
CultLab3D: Automaattinen skannaustekniikka 3D-digitalisointiin, Darmstadt, SAKSA
Valtion taidekokoelman tutkiminen ja luettelointi, Belgrad, SERBIA

Kulttuuriperinnön säilyttämiseksi omistettu työ

Bulgarian ihmeet -kampanjoijat, BULGARIA
Stéphane Bern, RANSKA
Kansainvälisten yksityisten komiteoiden järjestö Venetsian suojelemiseksi, ITALIA
Hendrick de Keyser -järjestö, ALANKOMAAT
Tone Sinding Steinsvik, NORJA
Argualin ja Tazacorten yksityisten vesialueiden omistajat, Kanariansaaret, ESPANJA

Koulutus ja tietoisuuden lisääminen

Ief Postino: Belgia ja Italia yhdistettynä kirjeitse, BELGIA
Kulttuurivoltti: Kulttuurikasvatushanke, SUOMI
Ranskan kulttuuriperintöinstituutti: Koulutusohjelma konservoijille, RANSKA
Alka of Sinj -museo, KROATIA
Rising from Destruction -kampanja, koordinoiti Rooma, ITALIA
Avoimet monumentit, ITALIA
GeoCraftNL: GeoFortin Minecraft-kulttuuriperintöhanke, ALANKOMAAT
Plečnikin kotitalo, SLOVENIA

Konservointikategorian Europa Nostra -palkinnon saa myös kulttuuriperintösaavutus Turkissa, joka ei osallistu EU:n Luova Eurooppa -ohjelmaan.

Konservointi

Zografyonin kreikkalainen koulu, Istanbul, TURKKI

Kulttuurivoltti: Kulttuurikasvatussuunnitelmat Suomessa

Kulttuurikasvatussuunnitelma tarjoaa lapsille ja nuorille kulttuuri- ja kulttuuriperintökasvatusta osana kunnan perusopetusta. Kulttuurivoltti-hankkeessa tähdättiin näiden suunnitelmien määrälliseen kasvattamiseen. Hankkeessa tuotettiin verkkotyökalu, kulttuurikasvatussuunnitelma.fi, jonka avulla kunnat voivat itsenäisesti laatia kulttuurikasvatussuunnitelman, joka perustuu heidän omaan paikalliseen kulttuuritarjontaansa. Työkalu on vapaasti kaikkien käytettävissä kolmella kielellä (suomi, ruotsi ja englanti).

"Tämä hanke tarjoaa suhteellisen edullisen, mutta tehokkaan mallin, jota voidaan soveltaa kaikkialla Euroopassa sellaisen opetuksen suunnittelussa, jonka keskiössä ovat kulttuuriset arvot", tuomaristo vahvisti.

Kulttuurivoltti -hankkeen toteuttivat yhteistyössä Suomen Kulttuuriperintökasvatuksen seura Suomen lastenkulttuurikeskusten liiton kanssa ja sen tärkeimmät yhteistyökumppanit olivat Kuntaliitto, Opetushallitus ja Taiteen edistämiskeskus. Hanketta rahoitti opetus- ja kulttuuriministeriö, sekä lisäksi Taiteen edistämiskeskus tuki työpajakiertueen järjestämistä.

Kulttuurivoltti -hankkeen käynnistyessä kulttuurikasvatussuunnitelmia oli Suomen 311 kunnasta vain 43 paikkakunnalla. Hankkeen päättyessä vuonna 2017 kulttuurikasvatussuunnitelmia oli 90 eri puolilla Suomen minkä lisäksi 50 suunnitelmaa oli valmisteilla.

Työpajoja järjestettiin 15 paikkakunnalla ja kiertue tavoitti 83 Suomen kuntaa ja sai tilaisuuksiinsa yli 450 osallistujaa. Lastenkulttuurikeskusten liitto jatkaa yhteistyössä Suomen Kulttuuriperintökasvatuksen seuran kanssa työpajojen järjestämistä niillä alueilla, joilla ei vielä ole kulttuurikasvatussuunnitelmaa.

Tuomaristo painotti: "Hankkeessa luotiin kokonaisvaltainen ja joustava lähestymistapa opetussuunnitelmatyöhön digitaalista työkalua hyödyntäen, joka on toimiva väline myös paikallisella, kansallisella ja eurooppalaisella tasolla. Hankkeen tulokset todistavat, kuinka verkkotyökalulla voi saada aikaan nopeasti laajoja vaikutuksia yhteisöissä".

Tuomaristo totesi, että kulttuurikasvatussuunnitelma koskettaa kaikkia kunnan lapsia heidän taustastaan riippumatta ja että se saavuttaa tehokkaasti myös ne kunnat ja alueet, joissa lapsille ja nuorille suunnattuja kulttuuripalveluja ei ole. Kulttuurikasvatussuunnitelmat varmistavat ympäröivän alueen koulujen ja kulttuurilaitosten välisen yhteistyön ja antavat osallistujille mahdollisuuden tutustua kotikaupunkinsa tai lähialueensa kulttuuriin ja kulttuuriperintöön kannustaen ymmärtämään paikallisen kulttuurin monimuotoisuutta.

"Kulttuurivoltti on korostanut, että taide-, kulttuuri- ja kulttuuriperintökasvatuksen sisällyttäminen paikalliseen opetussuunnitelmaan on tärkeää oppilaiden yhdenvertaisuuden toteutumisen kannalta. Tämä luo myös pohjaa vastuulliselle kansalaisuudelle sekä luovuuteen ja innovatiivisuuteen pohjautuvan toiminnan arvostukselle."

Taustaa

[Euroopan unionin kulttuuriperintöpalkintoja / Europa Nostra -palkintoja](#) on jaettu vuodesta 2002 lähtien, jolloin Euroopan komissio perusti palkinto-ohjelman. Europa Nostra on huolehtinut sen toteutuksesta alusta lähtien. Palkinnon tarkoituksena on sekä juhlia hienoja saavutuksia kulttuuriperinnön saralla että edistää kulttuuriperinnön korjauksen, tutkimuksen, hallinnon, vapaaehtoistoiminnan, koulutuksen ja viestinnän parhaiden toimintamallien leviämistä. Näin se tuo kulttuuriperintöä esiin Euroopan strategisena voimavarana niin taloudelle kuin yhteiskunnalle laajemmin. Palkinto-ohjelma saa Euroopan unionin **Luova Eurooppa** -tukea.

Kuluneiden 16 vuoden aikana yksityishenkilöt ja yhteisöt ovat lähettäneet ohjelmaan kaikkiaan 2,883 palkintohakemusta 39 maasta. Vuodesta 2002 lähtien itsenäiset asiantuntijatuomaristot ovat valinneet 485 palkinnon voittanutta hanketta 34 maasta. Listan huipulla on Espanja, johon vastaanotettu 64 palkintoa. Melkein tasoissa on Iso-Britannia 60 palkinnollaan. Kolmantena on Italia 41 palkinnollaan. Palkinnon saajien joukosta on valittu kaikkiaan 102 Grand Prix -hanketta, jotka ovat saaneet 10,000 euron pääpalkinnon.

Palkinto-ohjelma on vahvistanut kulttuuriperintöalaa Euroopassa tuomalla esiin parhaita käytäntöjä, rohkaistessaan rajat ylittävään tiedonvaihtoon ja verkostoidessaan kulttuuriperinnön eri alueilla toimivia henkilöitä. Se on myös tuonut palkituille kohteille monia etuja, kuten kansallista ja kansainvälistä näkyvyyttä, jatkuvuutta rahoitukseen ja

kasvaneita kävijämääriä. Lisäksi se on lisännyt yleistä kulttuuriperintötietoisuutta sekä korostanut kulttuuriperinnön itseisarvoista merkitystä Euroopassa. Palkinto-ohjelma on näin ollen keskeinen väline Euroopan kulttuuriperinnön esiinnostamisessa.

Europa Nostra on kulttuuriperintöalan kansalaisjärjestöjen euroopanlaajuinen liitto, jota lisäksi tukee laaja julkisten organisaatioiden, yksityisyriyten ja yksilöiden verkosto. 40 Euroopan maata kattava järjestö antaa äänen Euroopan kulttuuri- ja luonnonperinnön suojeluun omistautuneelle kansalaisyhteiskunnalle. Vuonna 1963 perustettu Europa Nostra tunnustetaan nykyään Euroopan merkittävimmäksi kulttuuriperintöverkostoksi. Europa Nostran puheenjohtajana toimii maailmankuulu oopperalaulaja ja kapellimestari Plácido Domingo. Europa Nostra kampanjoi Euroopan uhanalaisten monumenttien, paikkojen ja maisemien pelastamiseksi erityisesti Seitsemän uhanalaisinta -ohjelmallaan. Se antaa tunnustusta laadukkaalle toiminnalle EU:n kulttuuriperintöpalkinnon / Europa Nostra -palkintojen kautta. Se osallistuu myös Euroopan kulttuuriperintöä koskevien strategioiden ja toimintakäytäntöjen muotoiluun ja toimeenpanoon Euroopan toimielinten kanssa käytävän ohjatun keskustelun kautta sekä Euroopan kulttuuriperintöallianssi 3.3:n koordinointiin.

Luova Eurooppa on EU:n rahoitusohjelma, jolla tuetaan kulttuuri- ja audiovisuaalista alaa ja niiden mahdollisuuksia luoda uusia työpaikkoja ja kasvua. Luova Eurooppa -ohjelman budjetti on 1,46 miljardia euroa ohjelmakaudella 2014–2020. Ohjelma tukee luovien alojen organisaatioita kulttuuriperinnön, esittävien taiteiden, kustantamisen, elokuvan, television, musiikin ja videopelien ja näiden kautta kymmeniä tuhansia taitelijoita sekä kulttuuri- että audiovisuaalisen alan ammattilaisia Euroopassa. Rahoituksella edistetään toimijoiden yhteistyötä yli rajojen, tavoitellaan uusia yleisöjä ja kehitetään alojen osaamista digitalisaation aikakaudella.